

מדינת ישראל
הכנסת

ס.ל.

פרוטוקול מס' 16/ב

מישיבת ועדת הפנים
שהתקיימה ביום ג', א' בניסן תשי"ג - 17.3.53
בשעה 14.30.

נוכחין:

- נ. חת - היו"ר
- ע. אסף
- ח. מליאב
- ט. ארם
- ס. חזני
- י. יסעילי
- א. כלפון
- ח. לנדאו
- א. פרי
- ש. פרלשטיין

מוזמנים:

שר המשטרה ש.ב. שיטרית.

סדר-היום:

- (א) סיכום הדיון בשאלת מכשיר ההאזנה;
- (ב) קטוצים בפרסומים מסלתיים והעתון "999".

היו"ר נ. חת:

אני פותח את הישיבה.

קבענו כי בשעה 14.30 נכנס את הדיון בקשר למכשיר ההאזנה, ובשעה 15.00 נדון בבעיית העתון 999.

בקשר למכשיר ההאזנה, נדמה לי כי הסבריו של שר המשטרה היו ממצים לפחות מהצד הפורמלי; מכשיר ההאזנה לא הוגש אף פעם למשטרה, חברי השומר הצעיר לא הבישו אותו למשטרה, ואף לא היה כל עידוד לא בענין הסבוכיה ולא בענין המכשיר.

אותם האנשים שנכנסו למשרדו של יערי הועמדו לדיון, ולא ניתנה כל עדות אחרת נגדם.

בישיבה הראשונה, הביע חבר הכנסת פרי את הדעה שלא הובאו לדיון, ובישיבה השנייה באמר שהנאסמים הובאו לדיון ואף נקנסו. חושבני, כי אם חבר הכנסת יערי היה מופיע בוועדה זו עם מכסיר ההאזנה, והיה מעיד בפנינו על כך, כי אז היינו מבקשים את סר המסטרה לחקור בסטח זה. לאור האמור, נראה לי כי הסבריו של סר המסטרה היו סמכים בעיני זה.

ח. לנדאו:

עדיין לא סיכמנו באופן רשמי.

היו"ר נ. חת:

הבעתי בזה את דעתי, ואח"כ אציע סיכום.

עקב בירור זה התעוררה בעיה אחרת - בעיית המסטרה הפוליטית החשאית. אני מסכים לדברי סר המסטרה באמרו, כי דבר זה איננו בחזקת ברי אלא בחזקת סמא. ואילו אתם, חברי הוועדה, אומרים סמא קיימת מסטרה חשאית.

בכון, איננו פטורים מלהתעלם מבעיה זו, וכפי שאמר חבר הכנסת חזני, כי אם קיימת מסטרה כזו, אז ברצוני לדעת מי הם האחראים לבצוע פעולותיה. ואם סר המסטרה אומר כי הוא איננו יודע ולא כלום בענין זה, הרי אנו, מן הדיון, נפנה אל ראס המסלה ונסביר לו, כי עקב הדיון על מכסיר ההאזנה התעוררה בעיה אחרת - בעיית המסטרה החשאית במדינה; ומאחר שפנינו בסאלה זו אל סר המסטרה, והוא ענה כי לו לא ידוע על דבר כגון זה, הרי אנו פונים אליו ומבקשים אינפורמציה בענין זה; כמו-כן נסלח לו העתק הפרטי כל.

ע. אסר:

אני מצטרף לחלק הראשון מדבריו של היושב-ראס, בענין מכסיר ההאזנה, - כי אנו מקבלים את הסברותיו של סר המסטרה. ואילו לחלק השני - בעיית המסטרה החשאית, אני מוצא כי ישנם חברי ועדה הקובעים שקיימת מסטרה חשאית, על כן אני חוזר ואומר את אותם הדברים שאמרת בישיבה הקודמת - אין לנו כל יסוד לקבוע עובדה כזו. לדעתי, לא הובא לפנינו שום חומר אשר יכול היה לאמת דבר זה. אולם, אם החברים חושבים כי בכל זאת יש מקום לדון אם קיימת מסטרה חשאית, הרי אין זה מתפקידה של ועדת הפנים, אלא זה מתפקידה של ועדת חוץ ובטחון.

היו"ר נ. חת:

אמרת לפנות אל ראס המסלה, ואילו חבר הכנסת אסף אומר, כי יש לפנות לוועדת חוץ ובטחון. אני מבין שיש יסוד לטענה זו שסוים שזהו בטחונה הפנימי של המדינה. אני מסכים לפנות אל ועדת הכנסת על מנת שהיא תקבע לטייך ענין זה, אם לוועדת הפנים או לוועדת חוץ. כידוע, בוועדת הכנסת מיוצגים כל חברי הסיעות, והם יחליטו לטייך זה.

י. יסעיהו:

אפתח את דברי בסאלה: היו"ר מציג את ענין המסטרה החשאית כאילו כבר הוכח שהיא קיימת.

היו"ר נ. חת:

אמרת סמא היא קיימת.

י. יסעיהו:

דיון זה הוא מוזר במקצת. באמר כי נתפס מכסיר האזנה. הרי כל אחד יכול לומר כך. ענין זה חוכא לדיון, והוא נגמר כאטר נגמר.

בענין המסטרה החשאית: סאלנו את סר המסטרה אם קיימת מסטרה פוליטית, ענה לנו - לא. אני אומר, כי יש כאן משהו מן הנכון. ואני חושב כי החברים היוזמים פה יכולים לסאול את חבריהם במססלה בענין זה.

ח. לנדאו:

לי, למסל, אין נציג במססלה.

י. ישעיהו:

אבל אתה נמצא בוועדת חוץ ובטחון.

כאשר נשאל שר המטרה אם קיימת אצלו מטרה פוליטית חשאית, הוא ענה: "אצלי אין".

הי"ר ג. חת:

אתקן דבריך, שר המטרה אמר: לי אין כל ידיעה.

חושבני כי טוב נעשה אם נפנה למטרד ראש המטלה בקשר למטרה חשאית זו, מסום שידוע לנו כי למטרד זה סמכויות רבות ורחבות.

ח. לנדמן:

אני מציע:

(א) שהוועדה דוחה את הסברת שר המטרה על אופן חקירת מקרה גילוי המקורפון במטרדו של חבר הכנסת יערי.

הוועדה רואה בהסבר השר חיפוי לקיום מטרה פוליטית חשאית, הפועלת במדינה בסתרת - ופוגעת חמורות בזכויות יסוד של האדם והאזרח.

הוועדה מקבלת את דברי שר המטרה, כי אין הוא או מטרדו עומדים בראש המטרה הפוליטית המחתרית.

(ב) הוועדה מחליטה להזמין את ראש המטלה על מנת לברר את דבר קיום המטרה הפוליטית, האחראי לה ולתקציבה.

ברצוני להוסיף ולומר, כי אני תמה על העמדת הפנים התמימה של חבר הכנסת ישעיהו בקשר למטרה החשאית. ואילו אני אומר, מי שמאמין שלא קיימת מטרה כזו, הרי "אשרי המאמין". אני, אינני מאמין, מסום שהרגשתי אותה מטרה על גבי. מדוע מאזינים לסיחות הטלפוניות שלי, ומדוע מפסיקים לי אותן? ברצוני לדעת, מי מעוניין להאזין לסיחותי. אינני רוצה שיאזינו לסיחותי ואינני רוצה שיפתחו לי את סכתבי הנסלחים אלי פה בארץ, כן אינני רוצה שהטלגרמות הנשלחות אלי תתעכבנה בדאר במסך 24 שעות. אני אומר לכם, כי לגמרי לא נעים לסבת במטלה ולהיות בלוס.

אגב כך ברצוני למסור, לידיעתכם, כי קיים סדרת צבאי, ומי שעומד בראשו ידוע לנו. אני, למשל, לסדרת זה מסכים, כי המדינה חייבת לקיים סדרת זה.

אני יכול למסור לכם עקרונות עובדות מפורטות של מטרה חשאית זו. פונים לחברינו במעבדות, ואומרים להם שיסדרו להם על תנועת החירות, וכי הם יסלמו בעד סדרתם זה. עטינו בסיון כזה, ואטרנו לתת להם לעבוד... רבותי, הדברים חמורים מאד בטוח זה.

ולכן אני אומר, כי אין זה מתפקידה של ועדת החוץ. דחו ענין של זכויות האזרח וועדת החוץ לא דנה בבעיית זכויות האזרח. לדעתי, עלינו להחליט - אם זו זכותנו - כי זה מסמכות ועדת הפנים לדון בבעיית המטרה החשאית מסום שזהו סדרת פנימי במדינה.

ט. ארם:

נכון הוא שתסובתו של שר המטרה, מבחינה פורמלית, היתה בסדר גמור. ונכון שהיה צורך להמצא את המכסיר עוד קודם לכן, וכו'... אולם, לאחר החיפוי שביתן על-ידו, פירוס הדבר שענין זה - כאילו נסתים, ואילו אצלנו - לא נסתים. ולכן אני מציע, שנאטר לסד המטרה, כי אנו מקבלים את תסובתו, אך פרטה זו בזה לא נסתים. יש להמשיך ולחקור בענין. אנו מבקשים להזמין את נתן פלד, חבר הקבוץ הארצי, על מנת לקבל ממנו הסברים בענין זה. ולאחר שנשמע אותו, אני מציע כיצד לסכם את הענין. אחרת, אם נאמר כי פרטה זו נסתים, - הרי דבר זה עלול לפתוח פתח לעבירות נוספות.

בקטר לבעיית המסורה החשאית, אני מציע להזמין

את ראש המטסלה.

א. פרי:

תוך כדי סוף התשובות וחתימונים שנשמעו בישיבה הקודמת, נשמע תירוץ חדש: כי לא היה מכסיר האזנה בכלל, או שחבר הכנסת יערי אפילו לא בא לטעון נגד דבר זה, וכו'... אני חוזר ואומר, כי חבר הכנסת יערי עבר עתה ניתוח קשה בעיני, והוא נמצא כעת בביתו. אני בטוח כי לאחר שהוא יבריא, יהיה מוכן לבוא ולהסביר בעיני זה. אני מציע אפוא: שתשובתו של סר המסורה איננה סמכה; אני מציע לא לקבל את הצעתו של חבר הכנסת לנדאו, בקטר להזמנתו של ראש המטסלה.

אני מחכם: (א) שהוועדה דוחה את תשובותיו של

סר המסורה בעניין מכסיר ההאזנה; (ב) את הצעתו של חבר הכנסת לנדאו - להזמין את ראש המטסלה בקטר לבעיית המסורה החשאית - אזנני מקבל. אסביר מדוע: קיים בטחון חוץ ובטחון פנים. ועדת חוץ ובטחון זוהי ועדה הדנה במדיניות חוץ ובטחון חוץ, זאת אומרת, לטפל בענייני הצבא. ואילו ועדת הפנים עוסקת בעניינים הפנימיים במדינה, ובמקרה זה סר המסורה הוא האחראי לסדר הפנימי במדינה, ובכלל לכל מערכת העניינים הנוגעים לבטחון הפנימי. וכאן אינני מקבל את תשובתו של סר המסורה, באטרו: אני, כסר המסורה, לא ידוע לי על קיום מסורה חשאית. אני מזכיר לציין שלא ראיתי סר סכה מצניע לכת. הנה חבר הכנסת לנדאו טוען, כי פותחים את מכתביו, מקסימים לסיחותיו הטלפוניות וכו'. אני יודע כי קיים דבר כזה, ולא פעם ולא פעמיים טענתי כי נפתחים מכתבים הנשלחים פה בארץ. אנו טוענים כי בולטים, מתקיימים מכסירי האזנה ומקסימים. ולכן אני אומר, כי יש לסמוע על דבר קיום מסורה חשאית מפי סר המסורה ולא מפי ראש המטסלה.

אני מחכם: אני נגד הזמנתו של ראש המטסלה.

היו"ר ב. חת:

בשאלה הראשונה שמענו, וסגם חבר הכנסת ארם הצטרף אליה, והיא להזמין את ראש המטסלה ואת חבר

הכנסת יערי.

ה צ ב ע ה

בעד המטכח החקירה בעניין מכסיר ההאזנה, והזמנת חבר הכנסת יערי - 4

נגד - 4

חבר הכנסת פרלסטין נמנע מלהצביע.

ט. פרלסטין:

אסביר מדוע נמנעתי. לדעתי, אין זה מתפקידו להזמין את חבר הכנסת יערי, כי אם חבר הכנסת יערי לא מצא לנכון לפנות אלינו בתלונה, הרי דבר זה נראה כמסויים.

היו"ר ב. חת:

אני מציע סיכום:

(א) הוועדה סמעה את הסברתו של סר המסורה בקטר לחקירת המטסורה למקרה סקרה במסרדי הקבוץ הארצי בליל 29.1.53, ולעבור לסדר היום.

(ב) ביחס לבעיית קיום המסורה הפוליטית במדינה ולבעיית כפיפותה - חבר הכנסת אסף עורר את השאלה, אם הבעיה היא בסמכות ועדת הפנים או ועדת חוץ ובטחון, ולכן הוחלט להעביר את שאלת הערעור להחלטת ועדת הכנסת.

ה צ ג ה

הצעתם של חברי הכנסת ארם, פרי ולנדאו לסיכום
בבעיית מכסיר ההאזנה, לדחות את תשובתו של סר
המסטרה

ג ד ח ת ה

ג ת ס ג ל ה

הצעת הסיכום של יו"ר: טוועדה

סר המסטרה ג. סיטריט:

אינני יודע אם קיים חוק במדינה שאינני
רשאי להאזין או להתקין מכסיר האזנה, כי אין
בכך מסוים עבירה. מובן, שאם אראה מישהו מקטיב לטיחות, אעיר לו שזה
בלתי-נסוסי. אולם יחד עם זאת, אינני יכול להביאו למספס בעד זה.
ועתה, הכיצד אתם גורסים ממני לעשות זאת כאשר אינני יכול להאסימו
בהתאם לחוק?

(ב) אני קובל בגד חבר הכנסת יערי ונגד כל
מי שידע על מכסיר ההאזנה ולא מסר זאת למסטרה. אם אסור להתקין מכסיר
האזנה, אזי מדוע מותר לך להעמיד סוטרים מסלף? אתם גיליתם את המכסיר,
והתעלמתם ממנו לפני ואחרי גילוי. האם התנהגותכם היתה כסורה? האם
אין לי הרשות לדרוש טוועדת הפנים לבזוף בכס? ומדוע אתם מפספסים
במעסיו של סר המסטרה, כאשר תשובתו היתה נכונה ואמיתית? בהפוך הוא -
אינני סמח שאתם עוברים לסדר היום.

היו"ר ג. חת:

תוך כדי הדיון בבעיית מכסיר ההאזנה, חבר
הכנסת חזני ביקס להעלות את בעיית המסטרה
הפוליטית. חבר הכנסת יערי לא העלה בעיה זו, ואינני יודע אם הוא
בכלל יודע שחברו פרי, עורר אותה. ופה, אדוני הסר, לא היתה הבעת אי-
אסון.

סר המסטרה ג. סיטריט:

אני מתכוון לחבר הכנסת פרי, כי הוא עזב את
יתר הסרים והוא נתלה אך ורק בי.

היו"ר ג. חת:

רוב חברי הוועדה מסתפק באודעתך, אדוני הסר,
וזה רק הטיעוט שאיננו מסתפק.

אנו סודים לך, אדוני, בעד כל הבידורים שמסרת

בבעיית מכסיר ההאזנה.

עתה, נעבור למסקנותינו בקשר לעתון 999.

במליאת הכנסת הוחלט להעביר ענין זה לוועדת

הפנים.

ס. ארם:

ברצוני לחייב את סר המסטרה סנקבל את העתון 999,
מסוים שאיננו יכולים לדון בדבר שלא דאינוהו.
דובר על צורת העתון, על החומר המופיע בעתון זכו' וכו'... והחברים
סצריכים לדון בזה - לא דאו את העתון. ולכן אני רוצה לדאוג את העתון,
לקרוא את החומר המופיע בו, ולא להסתמך על דבריה של חברת הכנסת דזיאל-
נאור.

אני מציע לדון על העתון 999 רק לאחר שחברי

הוועדה ידאוהו.

שר המסדה ב. שיטרית;
העתון 999 / יוצא על חשבון המדינה.
כל סוטר וסוטר קונה עתון זה. ולכן, אינני
יודע מסום מה נסלה 120 עתונים לחברי הכנסת. לי, כשר המסדה, סולחים
אכספולר אחד בלבד, ואינני יודע אם מסום היותי שר מסדה, או מסום שאני
כותב מאמרים בעתון, שלא על מנת לקבל סכר סופרים.

חבר הכנסת ארם לא אמר שהעתון ייטלח חינם.

היו"ר ב. חת:

להפסיק את הדיון בשאלת העתון 999, ולפני
הישיבה הבאה, יו"ר הוועדה ידאג לחברי הוועדה
לקבל את האכספולרים הראשון והשני.

ח ו ח ל ט

הישיבה נועלה בטעה 16.00.